

المپیاد دانشجویی

هدف از برگزاری المپیاد، کشف استعدادهای درخشان دانشجویان کشور و تشویق و ترغیب آنها به مطالعه و تحقیق در دوران تحصیل و ایجاد فرصت های مناسب برای اعتلای علمی آنان است. لذا در سال ۱۳۷۴ تصمیم گرفته شد هر سال نوعی آزمون علمی از محتوی برنامه تحصیلی رشته های مختلف دوره های کارشناسی، ترجیحاً هم زمان با آزمون ورودی دوره های کارشناسی ارشد، برگزار گردد. پیرو این تصمیم، دانشجویان سال سوم به بالای دوره کارشناسی در رشته های تعیین شده می توانند در امتحان کارشناسی ارشد (به منزله آزمون مرحله اول المپیاد)، شرکت کرده و پس از انتخاب شدن، به آزمون مرحله دوم راه یابند.

شرایط شرکت در المپیادهای علمی و دانشجویی

دانشجویان سال سوم به بالای دوره کارشناسی رشته های زبان و ادبیات فارسی، علوم اقتصادی، الهیات و معارف اسلامی، شیمی، فیزیک، ریاضی، زیست شناسی، مهندسی برق، مهندسی مکانیک، مهندسی کامپیوتر و مهندسی عمران می توانند در صورت تمایل در المپیاد دانشجویی شرکت نمایند. این دانشجویان هنگام شرکت در آزمون کارشناسی ارشد نباید بیش از یک ترم از زمان فارغ التحصیلی آنان گذشته باشد. دانشجویان با ثبت نام و شرکت در آزمون کارشناسی ارشد بعنوان آزمون مرحله اول المپیاد در لیست دانشجویان علاقمند به المپیاد قرار می گیرند که پس از بررسی و اعلام نتایج در صورتی که جزو ۱۵ نفر اول (با کسب حدنصاب نمره علمی بدون احتساب معدل) باشند به مرحله دوم المپیاد راه می یابند.

تسهیلات برگزیدگان المپیادهای علمی و دانشجویی

الف) تسهیلات عمومی

۱- برگزیدگان المپیاد در هر یک از رشته های المپیاد در دو مرحله معرفی می شوند. تسهیلاتی که تاکنون برای برگزیدگان المپیادها به تصویب رسیده، به شرح زیر است:

- دانشجو (رتبه های اول تا سوم المپیادهای دانشجویی) در صورت قبولی در دوره دکتری (PhD) یا دکتری تخصصی می تواند از بورس تحصیلی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (حسب مورد) بهره مند شود و برابر مدت استفاده از بورس تحصیلی به وزارت مربوط تعهد خدمت دهد. محل خدمت اینگونه دانشجویان با توجه به اولویت ها و علایق خودش تعیین شود.

- دانشجو (رتبه های اول تا سوم المپیادهای دانشجویی) در طول تحصیل در دوره های تحصیلات تکمیلی می تواند برای ارائه مقاله در کنفرانسهای خارجی از تسهیلاتی که از سوی وزارت مربوط تأمین می شود، استفاده کند.

- در اصلاحیه آیین نامه شماره ۳۵۳۶/۲۱ مورخ ۳۱/۶/۸۶ شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری: رتبه اول تا پانزدهم مرحله نهایی المپیادهای علمی دانشجویی کشور می توانند بدون شرکت در آزمون کارشناسی ارشد متناسب با تعداد داوطلب و ظرفیت هر رشته محل با معرفی مرکز المپیاد سازمان سنجش، مستقیماً توسط دانشگاهها پذیرفته شوند.

شایان ذکر است که این آیین نامه برای برگزیدگان چهاردهمین المپیاد علمی دانشجویی به بعد (نیم سال اول سال تحصیلی ۸۸-۸۹ به بعد) قابل اجرا می باشد.

- نفرات اول تا سوم مرحله نهایی المپیاد علمی دانشجویی کشور با تایید سازمان سنجش آموزش کشور که متقاضی دریافت بورس دکتری خارج از کشور باشند، می توانند برای تشکیل پرونده با رعایت ضوابط و معرفی مرکز المپیاد به اداره بورس مراجعه نمایند.

- نفرات اول تا سوم مرحله نهایی المپیاد علمی دانشجویی کشور با تایید سازمان سنجش آموزش کشور می توانند از بورس تحصیلی نخبگان استفاده نمایند.

- نفرات اول تا سوم مرحله نهایی المپیاد علمی دانشجویی کشور با تایید سازمان سنجش آموزش کشور و معرفی بنیاد ملی نخبگان به نظام وظیفه می توانند خدمت سربازی را با سپری کردن یک دوره آموزش نظامی و انجام پروژه های پژوهشی روی موضوعات مورد نیاز کشور بگذرانند.

ب) تسهیلات بنیاد ملی نخبگان

۱- **جوایز علمی: دستور العمل حمایت از نخبگان و استعدادهای برتر - اعطای جوایز علمی به دانشجویان تحصیلات تکمیلی**

این دستور العمل بر اساس ماده ۳ اساسنامه بنیاد ملی نخبگان و بر مبنای آئین نامه پشتیبانی و حمایت از نخبگان و استعدادهای برتر، مصوب جلسه مورخ ۸۵/۵/۲۳ هیأت امنا بنیاد ملی نخبگان تدوین گردیده است.

ماده ۱- در این دستور العمل منظور از بنیاد، بنیاد ملی نخبگان و منظور از وزارتین، وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است .

ماده ۲- این دستور العمل شامل نخبگان و استعداد‌های برتر شاغل به تحصیل در دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری دانشگاه‌های کشور است که مطابق پیوست این دستور العمل انتخاب می‌شوند .

ماده ۳- حداکثر مدت حمایت برای دانشجوی کارشناسی ارشد دو سال و برای دانشجوی دکتری چهار سال از شروع تحصیل است .

ماده ۴- به هر یک از دانشجویان مشمول، جایزه‌ای به نام یکی از دانشمندان و مشاهیر ایرانی و اسلامی متناسب با رشته تحصیلی وی اهداء می‌شود. تعداد و سقف جوایز هر ساله متناسب با اعتبارات بنیاد ملی نخبگان با تصویب رئیس بنیاد تعیین می‌شود .

ماده ۵- جوایز اهدایی شامل موارد زیر است که حسب مورد پرداخت می‌شود:

۱-۵- مقرری ماهیانه برای مشمولان در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری هر یک در دو سطح که مبالغ آن به صورت سالیانه به تصویب می‌رسد .

۲-۵- کمک هزینه مسافرت علمی دو بار در داخل یا یک بار در خارج از کشور تا سقف معین .

۳-۵- یک بار کمک هزینه سفر حج عمره .

۴-۵- کمک هزینه فرصت مطالعاتی دانشجویان دکتری حسب ضوابط دانشگاه محل تحصیل تا سقف معین .

۵-۵- مجوز خروج از کشور برای مسافرت‌های علمی بدون سپردن ودیعه .

ماده ۶- دریافت این جایزه توأم با دریافت کمک‌های مختلف مالی از منابع دولتی نظیر بورس، کمک هزینه تحصیلی و کمک هزینه پژوهشی بلا مانع است. سقف مجموع دریافتی از محل این جایزه و سایر کمک‌ها معادل حقوق و مزایای مربی پایه یک مطابق ضوابط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می‌باشد .

ماده ۷- مشمولان این دستور العمل به منظور طی خدمت سربازی در قالب انجام پژوهش‌های مورد نیاز همزمان با دوران تحصیل خود به ستاد کل نیروهای مسلح معرفی می‌شوند .

ماده ۸- اعطای جوایز منوط به احراز پویایی مشمولان در طول تحصیل به شرح زیر است :

۱- معدل کل حداقل ۱۷ .

۲- اشتغال تمام وقت به تحصیل مطابق آئین نامه‌های دانشگاه با تأیید استاد راهنما .

۳- پیشرفت رضایت بخش در انجام پژوهش پایان نامه یا رساله حسب تأیید استاد راهنما که از طریق انتشار مقالات علمی در همایش‌ها و نشریات معتبر، تقاضا (فایل) یا ثبت کردن اختراع بین المللی، راه اندازی مجموعه آزمایشگاهی جدید برای انجام پایان نامه یا رساله، مشارکت در اجرای پروژه‌های کاربردی موفق و نظایر آن احراز می‌شود .

۲- تسهیلات خدمت نظام وظیفه: دستور العمل ارئه تسهیلات خدمت نظام وظیفه به نخبگان و استعداد‌های برتر

مقدمه

به منظور تحقق تاکیدات مقام معظم رهبری و فرماندهی کل نیروهای مسلح در استفاده بهینه از ظرفیتهای علمی نخبگان برای توسعه و تعالی کشور و به استناد ماده ۳ اساسنامه بنیاد ملی نخبگان، دستورالعمل ارائه تسهیلات خدمت نظام وظیفه به نخبگان و استعداد‌های برتر به شرح زیر ابلاغ می‌شود :

ماده ۱- در این دستورالعمل منظور از بنیاد، بنیاد ملی نخبگان و منظور از وزارتین، وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی است .

ماده ۲- مشمولان :

به استناد مواد ۲، ۳ و ۴ آیین نامه احراز استعداد‌های برتر و نخبگی، مصوب ۵۸۹ جلسه مورخ ۱۳۸۵/۶/۱۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی مشمولان این دستورالعمل عبارتند از:

۱- نفرات اول تا سوم المپیادهای معتبر علمی دانشجویی با معرفی وزارتین

۲- نفرات اول تا سوم المپیادهای معتبر علمی دانش آموزی کشور با معرفی وزارت آموزش و پرورش

۳- برگزیدگان مسابقات و جشنواره های علمی معتبر داخلی و خارجی از قبیل جشنواره بین المللی خوارزمی، جشنواره جوان خوارزمی، جشنواره علوم پزشکی رازی و جشنواره فارابی با معرفی وزارتین و تایید بنیاد

- ۴- برگزیدگان از میان مخترعان و مکتشفان ایرانی که اختراع و اکتشافات آنان در مراجع ذیصلاح داخلی و یا خارجی به ثبت رسیده باشد با تایید بنیاد
- ۵- برگزیدگان نفرات اول تا سوم مسابقات معتبر قرآنی داخلی و بین المللی با تأیید وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و تایید بنیاد
- ۶- رتبه‌های برتر آزمون‌های سراسری مقطع کارشناسی از میان ۱۰۰ نفر اول برای رشته‌های ریاضی و فیزیک، ۵۰ نفر اول برای رشته‌های علوم تجربی، ۵۰ نفر برای رشته‌های علوم انسانی و ۲۰ نفر اول برای رشته‌های هنر که معدل کل دوره کارشناسی آنان حداقل ۱۷ باشد
- ۷- برگزیدگان از میان آفرینندگان آثار بدیع و ارزنده هنری در حوزه‌های موسیقی، نقاشی، هنرهای تجسمی، هنرهای نمایشی، معماری و غیره با معرفی فرهنگستان هنر و انتخاب بنیاد
- ۸- برگزیدگان از میان نفرات اول دانش آموخته رشته‌های دانشگاهی (کارشناسی و بالاتر) داخل کشور با معرفی وزارتین که واجد حداقل شرایط مندرج در جدول (۱) باشند .

جدول (۱) - حداقل شرایط دانش آموختگان رتبه اول داخل کشور

مقطع	رشته تحصیلی دانشگاهی	شرایط
کارشناسی	همه رشته‌ها	یک مقاله پژوهشی پذیرفته شده برای چاپ یا چاپ شده در همایش های علمی یا نشریات علمی- پژوهشی مورد تأیید وزارتین یا یک اختراع مورد تأیید
کارشناسی ارشد	علوم انسانی و هنر	تأیید یک مقاله پژوهشی چاپ شده یا پذیرفته شده در نشریات نمایه شده در مؤسسات اطلاعات علمی بین المللی معتبر یا نشریات علمی- پژوهشی مورد تأیید وزارتین
	علوم پایه، فنی و مهندسی، پزشکی و کشاورزی	تألیف یک مقاله پژوهشی چاپ شده یا پذیرفته شده در نشریات نمایه شده در مؤسسات اطلاعات علمی بین المللی معتبر
دکتری	علوم انسانی و هنر	کسب امتیاز عالی یا بسیار خوب از رساله و تألیف دو مقاله پژوهشی چاپ شده یا پذیرفته شده در نشریات نمایه شده در مؤسسات اطلاعات علمی- پژوهشی مورد تأیید وزارتین
	علوم پایه، فنی و مهندسی، پزشکی و کشاورزی	کسب امتیاز عالی یا بسیار خوب از رساله و تألیف دو مقاله پژوهشی چاپ شده یا پذیرفته شده در نشریات نمایه شده در مؤسسات اطلاعات علمی بین المللی معتبر

تذکر:

- مقالات دانش آموختگان کارشناسی ارشد و دکتری باید مستخرج از پایان نامه آنان باشد
- یک اختراع ثبت شده بین المللی معتبر قابل جایگزینی با دو مقاله است .

تبصره:

در شرایط خاص مشمولان، در چارچوب آیین نامه احراز نخبگی و استعدادهای برتر، با تایید شورای نخبگان انتخاب می شوند .

ماده ۳- تسهیلات نظام وظیفه:

- معافیت تحصیلی در تمامی مقاطع تحصیلی که مستمرا توسط مشمول گذرانده می شود .
- طی خدمت نظام وظیفه با انجام دوره آموزش نظامی به اضافه پژوهش در قالب پروژه تحقیقاتی برای نیروهای مسلح یا موضوعات مورد نیاز کشور و دریافت کارت پایان خدمت

تبصره ۱:

موضوع و مدت زمان لازم برای انجام پروژه‌های تحقیقاتی تا سقف مدت خدمت نظام وظیفه توسط ستاد کل نیروهای مسلح با توجه رشته تحصیلی و سوابق علمی مشمولان، با هدایت یا همکاری استادان متخصص و مبرز دانشگاهی تعیین می شود .

تبصره ۲:

انجام پروژه‌های تحقیقاتی توسط مشمولان همزمان با تحصیل در دوره کارشناسی ارشد و دکتری به شرط تأیید استاد راهنما مجاز است .

تبصره ۳:

انجام پروژه‌های تحقیقاتی در طول دوران پسا دکتری به شرط تایید استاد راهنما مجاز است .

- مجوز خروج از کشور برای ادامه تحصیل در دوره‌های تحصیلات تکمیلی در دانشگاه‌های معتبر خارجی بدون سپردن ودیعه
- مجوز خروج از کشور برای شرکت در همایش‌ها و مسابقات علمی بدون سپردن ودیعه
- مجوز خروج از کشور برای طی دوره فرصت مطالعاتی دانشجویان دکتری بدون سپردن ودیعه

مواد امتحانی المپیاد

مواد امتحانی رشته های مختلف به شرح جدول زیر می باشد.

رشته	مواد امتحانی
زبان و ادبیات فارسی	نثر فارسی، نظم فارسی، فنون ادبی (بدیع، عروض، قافیه، تاریخ و ادبیات و سبک شناسی، دستور زبان، معانی و بیان)
الهیات و معارف اسلامی	تفسیر، علوم قرآنی، حدیث
علوم اقتصادی	اقتصاد خرد، اقتصاد کلان، آمار و اقتصاد سنجی، ریاضیات و اقتصاد ریاضی
حقوق	حقوق مدنی، فقه و اصول، حقوق اساسی، حقوق بین الملل عمومی، حقوق جزای عمومی، آیین دادرسی کیفری
شیمی	شیمی فیزیک ۱ و ۲، شیمی آلی ۱ و ۲، شیمی تجزیه ۱ و ۲ و آنالیز دستگاهی، شیمی معدنی ۱ و ۲
فیزیک	مکانیک کلاسیک، مکانیک کوانتومی، الکترو مغناطیس
زیست شناسی	لطفا به پائین جدول مراجعه شود !
آمار	احتمال و آمار ریاضی، ریاضی (ریاضی عمومی، آنالیز ریاضی ۱، جبر خطی کاربردی)، مجموعه آمار کاربردی (رگرسیون، طرح و تجزیه آزمایشها، روش چند متغیره گسسته، روش چند متغیره پیوسته، سری‌های زمانی)
ریاضی	آنالیز ریاضی (ریاضی کاربردی و ریاضی محض)، آنالیز عددی (ریاضی کاربردی و ریاضی محض)، تحقیق در عملیات (ریاضی کاربردی)، جبر (ریاضی محض)، جبر خطی (ریاضی کاربردی و ریاضی محض)
مهندسی برق	مدارهای الکتریکی ۱ و ۲، الکترونیک ۱ و ۲، الکترومغناطیس، کنترل خطی، ماشینهای الکتریکی ۱ و ۲
مهندسی شیمی	ترمودینامیک، موازنه انرژی و مواد، انتقال جرم، انتقال حرارت، مکانیک سیالات
مهندسی عمران	مکانیک جامدات، مکانیک خاک و پی، مکانیک سیالات و هیدرولیک، طراحی سازه های فلزی و بتنی
مهندسی مکانیک	انتقال حرارت، ترمودینامیک، مکانیک سیالات، طراحی اجزاء، روشهای تولید، علم مواد، مقاومت مصالح ارتعاشات، دینامیک، دینامیک ماشین، طراحی مکانیزمها، کنترل
مهندسی کامپیوتر	شبکه های کامپیوتری، نظریه زبان و ماشین، سیستم‌های عامل، ساختمان داده ها و الگوریتم، معماری کامپیوتر توجه : کلیه داوطلبان مجاز به انتخاب و شرکت در آزمون چهارماده امتحانی از پنج ماده فوق الذکر می باشند .
مهندسی کشاورزی (زراعت و اصلاح نباتات)	آمار و طرح آزمایشها، ژنتیک، اصلاح نباتات، زراعت، فیزیولوژی گیاهان زراعی
طراحی صنعتی	تاریخ هنر معاصر - سبک‌های طراحی (Design)، شناخت تفکرات طراحی صنعتی در طراحی تولیدات مورد استفاده، روش‌های آنالیز محصل، آگونومی، اجرای عملی مراحل طراحی در چند موضوع معرفی شده (پروژه‌های سریع)

دروس امتحانی زیست شناسی به شرح زیر می باشد:

الف: دروس عمومی برای هر سه گروه علوم گیاهی، علوم جانوری و علوم سلولی ملکولی عبارتند از:

۱. زیست شناسی گیاهی

۲. زیست شناسی جانوری

۳. زیست شناسی میکروبی

۴. زیست شناسی سلولی و ملکولی

ب: دروس عمومی و تخصصی برای گروه علوم گیاهی از مباحث پیشرفته و تحلیلی کتاب های زیر در زمینه سیستماتیک گیاهی، فیزیولوژی گیاهی و زیست شناسی تکوینی برگزار می گردد.

۱. دروس تخصصی در زمینه سیستماتیک گیاهی از کتاب Plant Systematic نوشته ی مایکل سیمپسون (Simpson 2006) پیشنهاد می شود .

۲. دروس تخصصی در زمینه فیزیولوژی گیاهی از کتاب Plan Physiology نوشته ی تایز و زایگر (Taiz & Zeiger 2003) پیشنهاد می شود .

۳. دروس تخصصی در زمینه زیست شناسی تکوینی گیاهی از کتاب Esau's Plant Anatomy تشریح گیاهی ایساو) نوشته ی ری اورت (Ray F.Evert 2006) (پیشنهاد می شود .

۴. سوالات عمومی زیست شناسی گیاهی از کتاب Plant Biology نوشته ی ریون، اورت و آیشن هورن (Raven, Evert & Eichhorn (چاپ ششم (۲۰۰۶) می باشد .

ج: دروس عمومی و تخصصی برای گروه علوم جانوری سه درس: فیزیولوژی جانوری، بیوسیستماتیک جانوری و زیست شناسی تکوینی پیشنهاد می گردد.